

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Горлівський інститут іноземних мов
Факультет соціальної та мовної комунікації

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Відбіркової комісії
Горлівського інституту
іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
Протокол № 6
від «09» травня 2022 р.

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою
Горлівського інституту іноземних мов
ДВНЗ ДДПУ
Протокол № 8
від «14» квітня 2022 р.

Голова Відбіркової комісії

Євгенія БЄЛІЦЬКА

**ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО ФАХОВОГО
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою

**«Лінгводидактичні стратегії навчання англійської мови, другої мови
(українська, російська)»**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Пояснювальна записка

1. Форма проведення вступного іспиту
2. Структура та зразок завдань
3. Критерії оцінювання (за 200-бальною шкалою)
4. Перелік питань
5. Список рекомендованої літератури

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма комплексного фахового вступного випробування базується на освітньо-професійній програмі «Середня освіта (Англійська мова і література). Українська мова і література або російська мова і література)» підготовки бакалаврів спеціальності 014.021 Середня освіта (Англійська мова і література), навчальних програмах обов'язкових освітніх компонент, визначених навчальним планом.

Програма вступного випробування складена для вступників на навчання за освітньо-професійною програмою «Лінгводидактичні стратегії навчання англійської мови, другої мови (українська, російська)» підготовки магістрів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014.021 Середня освіта (Англійська мова і література).

До участі у вступному випробуванні допускаються особи, які завершили навчання та здобули диплом бакалавра, спеціаліста або магістра. Мета вступного випробування – відбір вступників на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Метою вступного випробування є визначення фактичної відповідності підготовки вступника вимогам другого (магістерського) рівня вищої освіти та оцінювання його рівня науково-теоретичної і практичної підготовки.

Вступник повинен продемонструвати іншомовні лінгвістичні знання та компетентності на рівні сучасних досягнень; застосовувати отримані знання та компетентності на професійному рівні виробничої діяльності, достатні для доведення, обґрунтування та вирішення питань за напрямом підготовки; знаходити та інтерпретувати відповідні дані для формування суджень з відповідних суспільних, наукових або етичних проблем; доводити інформацію, ідеї, проблеми та рішення до аудиторії; мати навички вчитися, необхідні для подальшого навчання з більшим ступенем самостійності; а також володіння професійними педагогічними компетентностями вчителя закладу загальної середньої освіти.

- б) архаізми;
- в) неологізми;
- г) розговорні слова.

28. Укажіть ряд, где все существительные мужского рода:

- а) картофель, фасоль, мышь;
- б) тюль, лебедь, шампунь;
- в) бандероль, шинель, тюль;
- г) бисер, салями, ветер.

ЗАВДАННЯ З ПЕДАГОГІКИ

36. Профільне навчання традиційно реалізуються на наступному щабелі освіти:

- а) старша школа
- б) початкова школа
- в) середня школа

37. Рациональне поєднання централізації і децентралізації – це принцип:

- а) управління
- б) навчання
- в) виховання

38. До якої класифікації належать наочні методи навчання?

- а) класифікація за джерелом знань
- б) класифікація за пізнавальною активністю школярів
- в) класифікація за складом соціального досвіду

ЗАВДАННЯ ІЗ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

46. Про що йдеться в міфі про Дедала та Ікара:

- а) про морську подорож;
- б) про політ;
- в) про пошуки золотого руна;
- г) про події троянської війни.

47. Яка риса притаманна сентименталізму:

- а) тяжіння до історичного минулого;
- б) культ розуму і науки;
- в) увага до відтворення підсвідомого;
- г) возвеличення почуттів.

48. Філософський роман «Володар мух» написав:

- а) Джон Фаулз;
- б) Айріс Мердок;
- в) Жан-Поль Сартр;
- г) Вільям Голдінг.

3. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Вступникам пропонуються завдання одного рівня складності. Кожна правильна відповідь з 1-50 оцінюється в 4 бали. Загальна кількість балів – 200.

Кількість завдань – 50 (25 – англійська мова, 10 – російська мова, 10 – педагогіка та методика викладання іноземних мов, 5 – зарубіжна література).

4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

Зміст лінгвістичної підготовки з англійської мови

Практична граматика

1. Tense-Aspect Forms of the Verb.
2. The Sequence of Tenses.
3. The Category of Voice.

4. The Category of Mood.
5. Non-Finite Forms of the Verb (Infinitive, Gerund, Participle I, Participle II).
6. The Noun, its Morphological Categories.
7. The Use of the Article.
8. The Adjective, Degrees of Comparison.
9. The Pronoun, Subclasses of Pronouns.
10. The Numeral.
11. The Adverb, Degrees of Comparison.

Історія англійської мови

1. The Old English Phonology, Grimm's Law.
2. Etymological Characteristics of the Old English Vocabulary, Loan-words.
3. The Old English Morphology.
4. Changes in the Middle English Phonology.
5. Borrowings in the Middle English Vocabulary.
6. Changes in the Middle English Morphology.
7. The Early New English, Rise of the National Standard.
8. The Great Vowel Shift.
9. The Early New English Morphology.
10. The Early New English Vocabulary, Word-Building System.

Лінгвокраїнознавство

1. The role of English as a universal language; its effect on the process of globalization. English-speaking countries on the world map.
2. Geographical position and climate of the British Isles. Population of the UK.
3. Economy of the United Kingdom. Industry, agriculture, service sector, trade. The most prominent cities and conurbations.
4. The structure of the British Government. National symbols of the parts of the UK.
5. The monarchy in the UK: political functions; the changing image of monarchy.
6. British way of life: sports, national foods. The pub. Languages, traditions, holidays, cultural centres of Ireland, Scotland, Wales.
7. Geographical position of the USA. The climate of the USA. Plant and animal life.
8. The biggest cities and conurbations of the USA. Population of the USA. Immigration patterns and ethnic composition. Native Americans.
9. Main trends in US economy: urbanization, industrialization, mass production, environmental impact.
10. The first British colonies in America. The formation of the USA. The War of Independence. The Declaration of Independence. The US Constitution and the Bill of Rights.
11. Political parties and elections in the USA. The state symbols of the USA.
12. Holidays and traditions in the USA.

Стилістика англійської мови та дискурсивний аналіз

1. The notions of expressive means and stylistic devices.
2. Foregrounding and its types (coupling, convergence, strong position, defeated expectancy, salient feature).
3. Written and spoken varieties of the English language.
4. The theory of functional styles: scientific prose style, newspaper and publicist

- styles, “conversational style”, style of Belles Lettres, style of official documents.
5. The word and the image. The structure of the image and the principles of its construction.
  6. The word and its meanings: stylistic aspect. Interaction of the word’s various meanings as basic principle of stylistic semasiology.
  7. Phonetic means of stylistics. Onomatopoeia, assonance, euphony, cacophony and alliteration.
  8. Graphical means of stylistics.
  9. Major problems in morpho-stylistics. The theory of transposition.
  10. Metaphor and antonomasia, their types and principles of classification.
  11. Metonymy. Irony. The epithet. The simile and its relation to metaphor and epithet. Oxymoron as half-grammatical structure. Periphrasis. Hyperbole, Litotes and Meiosis. The Pun and its types. Zeugma.
  12. Lexical, synonymic, partial and semic repetitions. Their function in creating the thematic network of the text.
  13. Stylistic phraseology and paremiology. Quotations, epigrams and allusions. Their way to phraseology.
  14. Major problems in stylistic syntax. The problem of EM / SD in syntax. Syntagmatic and paradigmatic compression.
  15. Detachment and parcellation as syntactic stylistic means based on information focusing by pausation.
  16. Enumerations as syntactic stylistic means based on information expansion (false semantic chain, climax or gradation, anticlimax, syllepsis).
  17. Antithesis and retardation (=suspense) as syntactic stylistic means based on information expansion.
  18. Syntactic stylistic means based on syntagmatic information compression (ellipsis, asyndeton, break-in-the-narrative or aposiopesis, gap-sentence link, subordination through coordination, nominative sentences).
  19. The syntactic stylistic means based on paradigmatic information compression: indirect speech acts, rhetorical question, negation through affirmation.
  20. The notions of text and discourse. Stylistically relevant categories of discourse.

Лексикологія

1. Основи. Лексична система.
2. Етимологічний огляд словникового складу англійської мови.
3. Запозичення в англійській мові. Різні типи запозичень. Джерела запозичень.
4. Морфологічна структура англійських слів.
5. Складні слова в англійській мові.
6. Лексичне значення та семантична структура англійських слів.
7. Зміна лексичного значення слова. Причини семантичних змін.
8. Омоніми. Походження омонімів. Полісемія та омонімія.
9. Фразеологія. Фразеологічні одиниці та вільні групи слів. Прислів'я.
10. Варіанти словникового складу англійської мови. Мова, діалект, варіант.

Зміст підготовки з російської мови

1. Понятие фонемы. Соотношение понятий фонема и звука.
2. Система гласных фонем современного русского литературного языка.

Классификация гласных.

3. Система согласных фонем современного русского литературного языка. Классификация согласных.
4. Изменения звуков в потоке речи. Позиционные и комбинаторные конфигурации звуков (общая черта).
5. Предмет морфемики. Морфемная структура слов. Понятие морфа и морфемы. Типы морфем русского языка.
6. Предмет и задачи словообразования. Основание образующее, непроеизводное и производное. Производные слова, их признаки. Словообразующий тип. Производительные и непроедуктивные словообразовательные типы.
7. Морфологические способы словообразования современного русского литературного языка. Морфолого-синтаксический, лексико-синтаксический, лексико-семантический способы словообразования современного русского языка.
8. Многозначность слова. Типы лексических значений. Виды переноса значений (метафора, метонимия, синекдоха). Виды изменения объема вторичного значения (расширение, сужение, смещение значения).
9. Лексические омонимы в русском языке. Полисемия и омонимия, критерии их различия. Явления, смежные с омонимией (омоформы, омофоны, омографы). Паронимы в русском языке. Структурные типы паронимов. Партонимы.
10. Синонимия как выражение смысловой эквивалентности в слове. Источники возникновения синонимов. Типы синонимов и синонимических рядов. Антонимы и их разновидности.
11. Фразеология русского языка. Классификации фразеологизмов.
12. Предмет грамматики. Основные понятия грамматики: грамматическое значение, грамматическая форма, грамматическая категория.
13. Части речи и принципы их классификации.
14. Существительное как часть речи. Общее значение, грамматические признаки и функции синтаксические. Лексико-грамматические разряды существительных: собственные и нарицательные существительные, конкретные и абстрактные, материально-вещественные и предметные, собирательные и единичные существительные. Грамматические категории существительного.
15. Прилагательное как часть речи. Значение прилагательного, его грамматические признаки. Разряды прилагательных по значению. Образование присвоенных прилагательных. Степени сравнения качественных прилагательных. Склонение прилагательных.
16. Общая характеристика числительного как части речи. Значительные разряды числительных. Структурные разряды числительных. Грамматические категории числительного.
17. Местоимение как часть речи. Разряды местоимений по значению. Соотношение местоимений с разными частями речи.
18. Общая характеристика глагола как части речи. Система глагольных форм. Грамматические категории глагола.
19. Причастие как форма глагола. Переход причастий в прилагательные и существительные.

20. Деепричастие как форма глагола. Его грамматические признаки, особенности созидания и функционирования. Переход деепричастий в другие части речи.
21. Наречие. Разряды по значению, происхождению и структуре.
22. Общая характеристика предлогов, союзов, частиц как части речи. Структурные типы. Переход других частей речи в служебные части речи.
23. Синтаксис как раздел языкознания. Единицы синтаксиса. Словосочетание как синтаксическая единица. Типы словосочетаний и методы связи слов в словосочетании.
24. Предложение как основная синтаксическая единица и их признаки. Предикативность предложения как комплекс модально-временных значений. Двухсложные предложения. Грамматическое основание двусложного предложения. Структурные типы сказуемых. Односложные предложения. Главный член как компонент грамматической основы односложного предложения. Классификация односложных предложений. Указано-личные предложения. Неопределенно-личные предложения. Обобщенно-личные предложения. Безличные предложения и их разновидности. Способы выражения грамматической основы в безличных предложениях. Инфинитивные предложения и их разновидности. Номинативное предложение и их разновидности.
25. Второстепенные члены предложения. Морфологизированные и неморфологизированные второстепенные члены предложения.
26. Простые усложненные предложения. Предложение с однородными членами. Предложение с обособленными членами. Способы их выражения.
27. Сложносочиненные предложения, их главные семантико-грамматические признаки. Классификация сложносочиненных предложений.
28. Сложноподчиненные предложения, их главные семантико-грамматические признаки. Классификация сложноподчиненных предложений.
29. Бессоюзные сложные предложения. Классификация бессоюзных предложений.

Зміст підготовки з педагогіки та методики навчання іноземних мов

1. Теорія навчання (дидактика).
2. Теорія виховання.
3. Педагогічна майстерність (сутність, складові).
4. Методика навчання фонетичної, лексичної та граматичної англомовної компетентності.
5. Методика навчання компетентності в аудіюванні, читанні, говорінні та письмі англійською мовою.
6. Планування уроку з англійської мови.

Зміст підготовки із зарубіжної літератури

Тестові завдання із зарубіжної літератури мають на меті перевірку та оцінку знань вступників на другий (магістерський) рівень вищої освіти з історії літературного процесу від античності до ХХ століття.

Питання охоплюють матеріал із зарубіжної літератури античності, середніх віків, Відродження, XVII – XVIII століття (бароко, класицизм, Просвітництво), XIX століття (романтизм і реалізм), літератури межі XIX – XX століть та XX століття (модернізм, «втрачене покоління», «філософський роман»,

нонконформізм, зокрема); містять загальну характеристику історико-літературної доби або художнього напрямку (течії), творчості того чи іншого представника, аналіз ідейно-художніх аспектів окремих творів.

1. Загальна характеристика античної літератури, її періодизація. Міфологія як основа давньогрецької літератури. Основні категорії та цикли міфів.
2. Давньогрецька трагедія: походження та структура. Внесок Софокла і Евріпіда у її розвиток. Проблематика трагедії Софокла «Цар Едіп».
3. Римська поезія «золотої доби». «Енеїда» Вергілія як римський героїчний епос. Сюжетно-композиційна своєрідність поеми, головна ідея твору.
4. Літературний процес доби Середньовіччя. Основні теми і образи героїчного епосу доби, їх втілення в «Пісні про Роланда».
5. Відродження в Англії. Проблематика трагедій В. Шекспіра. Гамлет як «вічний» образ світової літератури.
6. Бароко як літературний напрям XVII століття. Естетика та система жанрів. Риси бароко у драмі П. Кальдерона «Життя є сон».
7. Основні естетичні принципи та представники класицизму. Ж. Б. Мольєр як творець «високої комедії». Проблематика і образи комедії «Тартюф».
8. XVIII століття – доба Просвітництва. Філософська основа та естетика літературних напрямів епохи, їх представники. Сентименталізм в західноєвропейській літературі.
9. Романтизм як літературний напрям. Основні принципи, система жанрів, концепція романтичної особистості. Своєрідність романтизму в Німеччині.
10. Жанр історичного роману в романтизмі. Внесок в його розвиток В. Скотта та В. Гюґо.
11. Охарактеризуйте реалізм як художній метод і літературний напрям. Естетичні принципи та своєрідність жанрової системи. Реалізм Стендаля.
12. Символізм як художня течія раннього модернізму в європейській літературі межі XIX-XX століть. Французький та російський символізм: естетика, мотиви, представники.
13. Відображення Першої світової війни в літературі 1920-х років. Теми, естетика, представники «втраченого покоління». Внесок Е. Хемінґуея у розвиток цієї течії.
14. «Філософський роман» в англійській літературі 1950-60-х років. Вплив французького екзистенціалізму на його естетику. Основні мотиви творчості В. Голдінґа.
15. Явище нонконформізму в американській прозі 1950-60-х років. Загальна характеристика творчості Дж. Д. Селінґера.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Англійська мова

Практика усного та писемного мовлення

1. Янсон В. Практичний курс англійської мови. Київ: ТОВ «ВП Логос», 2002. 368 с.
2. Янсон В. В. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Книга II: Навч. посібник. англ. мовою. Київ: ТОВ «ВП Логос», 2003. 352 с.
3. Янсон В. В. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів: Навч. посібник. англ. мовою. Київ: ТОВ «ВП Логос», 2002. 350 с.
4. Clandfield Lindsay Global. Intermediate: coursebook. London: Macmillan Publisher Limited, 2011. 160 p.
5. Campbell Robert Global. Intermediate: workbook with key. London: Macmillan Publisher Limited, 2011. 110 p.
6. Clandfield Lindsay Global. Upper-Intermediate: coursebook. London: Macmillan Publisher Limited, 2012. 167 p.
7. Campbell Robert Global. Upper-Intermediate: workbook with key. London: Macmillan Publisher Limited, 2012. 124 p.
8. Lindsay Clandfield Global. Advanced: coursebook. London : Macmillan Education, 2016. 164 p.
9. Lindsay Clandfield. Global. Advanced: workbook with key. London : Macmillan Education, 2016. 127 p.
10. Evans V. Successful Writing: Proficiency. UK : Express Publishing, 1998. 173 p.
11. English Vocabulary in Use (upper-intermediate and advanced) / Michael McCarthy, Felicity O'Dell. London : CUP, 1999. 350 p.

Стилістика англійської мови та дискурсивний аналіз

1. Арнольд И. В. Интерпретация английского художественного текста: Лекция. Л.: ЛГПИ им. А.И. Герцена, 1983. 40 с.
2. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка: (Стилистика декодирования): Учеб. пособие [для студентов пед. ин-тов]. М.: Просвещение, 1990. 300 с.
3. Єфімов Л. П. Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз. Учбово-методичний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 240 с.
4. Кухаренко В. А. Интерпретация текста: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов. М.: Просвещение, 1988. 192 с.
5. Кухаренко В. А. Практикум по интерпретации текста: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов. М.: Просвещение, 1987. 176 с.
6. Мороховский А. Н. Стилистика английского языка: Учебник / [А. Н. Мороховский, О. П. Воробьева, Н. И. Лихошерст, З. В. Тимошенко]. К.: Вища школа, 1991. 272 с.
7. Vorisova L. V. Interpreting fiction. Практическое пособие по интерпретации текста (проза): Учеб. пособие для ин-тов и фак. иностр. яз. Мн.: Выш. шк., 1987. 103 с.

8. Galperin I. R. Stylistics. Стилистика английского языка: Учебник. [3-е изд.]. М.: Высш. школа, 1981. 334 с.
9. Maltzev V. A. An Introduction to Linguistic Poetics. Учебное пособие по аналитическому чтению [для студентов ин-тов и фак. иностр. яз.]. Мн.: Выш. школа, 1980. 240 с.
10. Zoz O. A. Literary Discourse and Stylistics: A Guide to Stylistic Analysis of Literary Texts. Горлівка, 2002. 64 с.

Практична граматики, Граматичні аспекти англомовного дискурсу

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К.: ВЦ «Академія», 2004. 344 с.
2. Ван Дейк Т. Язык. Познание. Коммуникация. М.: Прогресс, 1989. 312 с.
3. Йоргенсен М. В. Дискурс-анализ. Теория и метод / М. В. Йоргенсен, Л. Дж. Филлипс. Х.: Изд-во «Гуманитарный центр», 2008. 252 с.
4. Касавин И. Текст. Дискурс. Контекст. Введение в социальную эпистемологию языка. М.: Канон, 2008. 542 с.
5. Кубрякова Є.С. Когніція. Короткий словник когнітивних термінів. М.: Філологічний факультет МДУ ім. М.В. Ломоносова, 1996. С. 81-84.
6. Кубрякова Є.С. Про один фрагмент концептуального аналізу слова пам'ять. Логічний аналіз мови. Культурні концепти / Под ред. Н.Д. Арутюновой. М., 1991. С. 85-91.
7. Макаров М.Л. Основи теорії дискурсу. М.: ІТДГК «Гнозис», 2003. 280 с.
8. Нікітіна С.Є. Логічний аналіз мови. Культурні концепти / Под ред. Н.Д. Арутюновой. М., 1991.
9. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність. К.: [б.в.], 2002. 392 с.
10. Cook G Discourse. Oxford: Oxford University Press, 1989. P. 1-19.
11. Fraser B. What are discourse markers? *Journal of pragmatics*. 1999. 31. P. 931-952.
12. Ifversen J. Text, Discourse, Concept: Approaches to Textual Analysis / J. Ifversen. *Kontur*, 2003. №7. P. 60-69.
13. Dooley J. Grammarway 1 / Jenny Dooley, Virginia Evans. Express Publishing, 2000. 146 p.
14. Dooley J. Grammarway 2 / Jenny Dooley, Virginia Evans. Express Publishing, 2001. 192 p.
15. Meinhof U. Discourse. The Blackwell Dictionary of Twentieth Century Social Thought / in Outhwaite W., Bottomore T. (eds.). Oxford: Blackwell, 1993. P.161-162.

Лексикологія англійської мови

1. Арнольд И. В. Лексикология современного английского языка. М.: Высшая школа, 1986. 295 с.
2. Антрушина Г. В. English Lexicology. М.: Высшая школа, 1985. 223 с.
3. Мостовой М. І. Лексикологія англійської мови. Х.: Основа, 1993. 225 с.
4. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова Книга, 2007. 528 с.

5. Раєвська Н. М. Курс лексикології англійської мови. К.: Вища школа, 1971. 335 с.

Історія англійської мови

1. Аракин В. Д. История английского языка. М. : Просвещение, 1985.
2. Бельмаз Я. М. Історія англійської мови : лекційно-практичний курс : навч. посібник (англ. мовою). Горлівка : Вид-во ГПМ ДВНЗ ДДПУ, 2014. 192 с.
3. Верба Л. Г. Історія англійської мови. Вінниця : НОВА КНИГА, 2006.
4. Иванова И. П. История английского языка / И. П. Иванова, Т. М. Беляева, Л. П. Чахоян. С.Пб : Изд-во «Лань», 1998.
5. Ильиш Б. А. История английского языка. Л. : Просвещение, 1972. 315 с.
6. Расторгуева Т. А. История английского языка. М. : Высшая школа, 1983. 347 с.
7. Vaugh A. C. A history of the English language / A. C. Vaugh, Th. Cable. – Routledge, 2002.
8. Crystal D. The Cambridge encyclopedia of the English language. London, New York, Sydney, Toronto: BCA, 1994.
9. Hogg R. A history of the English language / R. Hogg, D. Denison. Cambridge University Press, 2006.
10. Freeborn D. From Old English to standard English. A course book of English variation across time. McMillan, 1992.

Російська сучасна літературна мова

1. Буланин Л. Л. Трудные вопросы морфологии: пособие для учителя. М.: Просвещение, 2004. 208 с.
2. Валгина Н. С. Синтаксис современного русского языка. М.: Агар, 2000. 416 с.
3. Земская Е. А. Современный русский язык. Словообразование. М.: Просвещение, 2006. 304 с.
4. Лопатин В. В. Современный русский язык. Теоретический курс / В. В. Лопатин, И. Г. Милославский. М.: Русский язык, 1989. 314 с.
5. Матусевич М. И. Современный русский язык. Фонетика. М.: Просвещение, 2003. 288 с.
6. Современный русский язык : в 3 ч. Ч. 1. Лексика. Фразеология. Фонетика. Графика и орфография / Н. М. Шанский, В. В. Иванов. М.: Просвещение, 2011. 192 с.
6. Современный русский язык: в 3 ч. Ч. 2. Словообразование. Морфология / Н. М. Шанский, А. Н. Тихонов. М.: Просвещение, 2011. 256 с.
7. Современный русский язык: в 3 ч. Ч.3. Синтаксис. Пунктуация / В. В. Бабайцева, Л. Ю. Максимов. М., 2011. 256 с.

Педагогіка та методика викладання іноземних мов

1. Волкова Н. П. Педагогіка: посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. Київ: Видавничий центр «Академія», 2002. 576 с.
2. Глазиріна В. М. Педагогіка сучасної школи : навч. посіб. [для студ. педагог. ВНЗ]. Донецьк: Норд-Прес, 2006. 193 с.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.

4. Кузьмінський А. І. Педагогіка: підручник. Київ: Знання, 2007. 447 с.
5. Освітні технології / За ред. О. М. Пехоти. Київ: А.К.С., 2002.
6. Педагогічна майстерність: підруч. / [І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.]; за ред. І. А. Зязюна [2-е вид., доп. і перероб.]. Київ: Вища шк., 2004. 422 с.
7. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. Київ: А.С.К., 2005. 192 с.
8. Українська педагогіка в персоналіях: у 2 кн.: навч. посіб. / за ред. О. В. Сухомлинської. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1. 2005. 624 с. Кн. 2. 2005. 552 с.
9. Фіцула М. М. Педагогіка. Київ, 2002. 528 с.
10. Ягупов В. В. Педагогіка: навч. посіб. Київ: Либідь, 2003. 560 с.

Зарубіжна література

1. Давиденко Г. Й., Акуленко В. Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
2. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XVII – XVIII століття: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 292 с.
3. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гричаник Н. І. Історія зарубіжної літератури XX століття: 2-ге вид. перероб. та доп. [Навчальний посібник]. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 488 с.
4. Давиденко Г. Й., Чайка О. М., Гричаник Н. І., Кушнерьова М. О. Історія новітньої зарубіжної літератури: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 274 с.
5. Давиденко Г. Й., Чайка О. М. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття: 2-ге вид. перероб. та доп. [Навчальний посібник]. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 400 с.
6. Література західноєвропейського середньовіччя / за ред. Н. О. Висоцької. Вінниця: Нова книга, 2005. 450 с.
7. Наливайко Д. С., Шахова К. О. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму: підручник. Київ: Заповіт, 1997. 464 с.
8. Пашенко В. І., Пашенко Н. І. Антична література. Київ: Либідь, 2001. 718 с.